ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ

ՔԱՋԱՐԱՆ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔ

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ՔԱՋԱՐԱՆ ՔԱՂԱՔԻ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ԵՎ
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ

ՔԱՋԱՐԱՆ - 2015

ՔԱՋԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ 2015 ԹՎԱԿԱՆԻ ԾՐԱԳՐԻ ՏՐԱՄԱԲԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

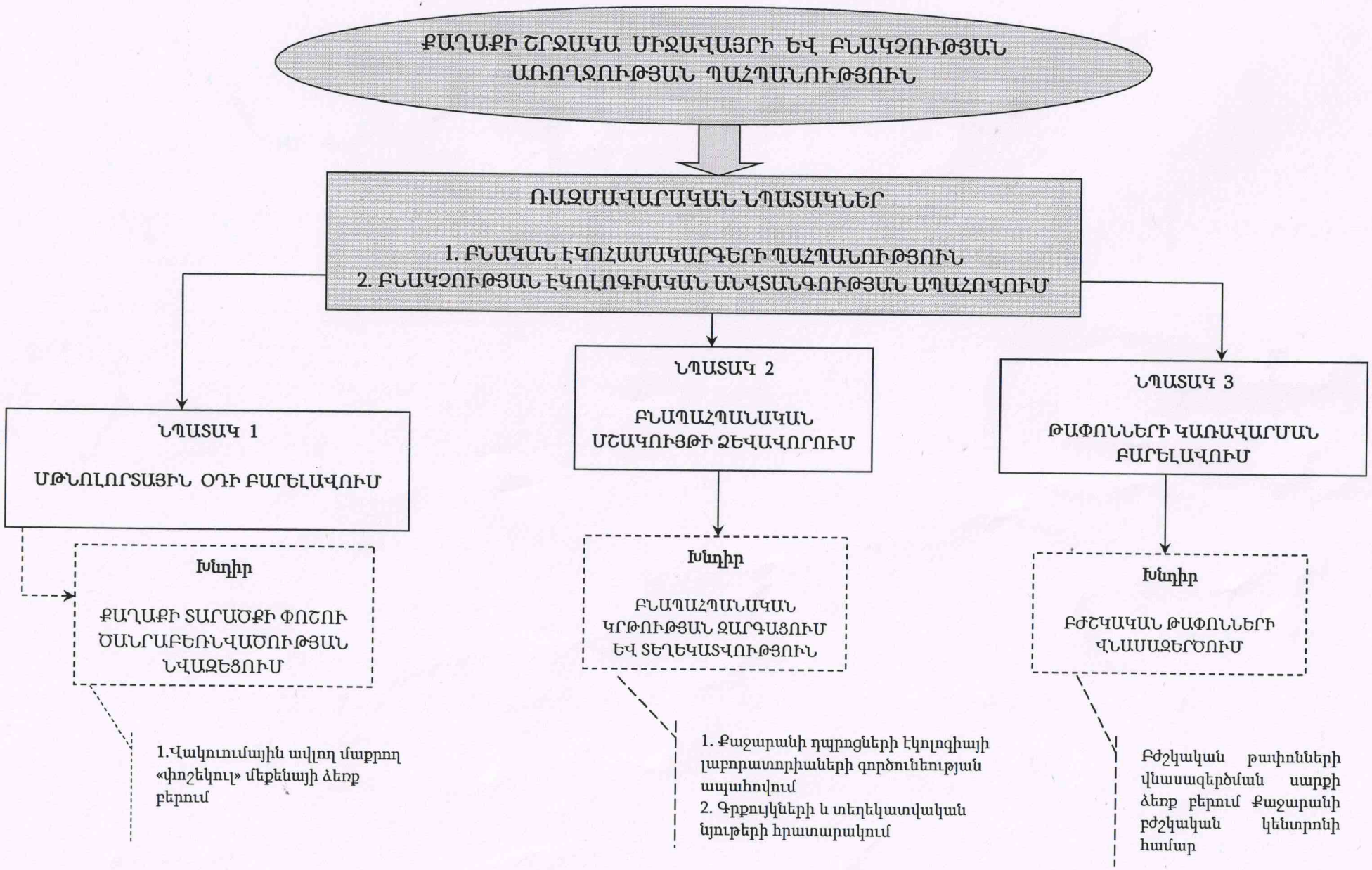

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ծրագրի առաջնայնությունները սահմանել ենք.

ղեկավարվելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 45-րդ՝ «Համայնքի ղեկավարի գործունեությունը բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության բնագավառում» հոդվածով և «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքով :

առաջնորդվելով Քաջարան քաղաքի կապիտալ զարգացման 2013-2016 թթ ծրագրի դրույթներով,

համոզված լինելով, որ համայնքի կայուն զարգացումը էապես կախված է էկոլոգիական խնդիրների լուծումից,

գիտակցելով էկոլոգիական կրթության և տեղեկատվության կարևորությունը էկոլոգիական մտածողության ձևավորման և համայնքի առջև ծառացած խնդիրների լուծմանը հասարակության ակտիվ մասնակցությունը ապահովելու գործում,

մտահոգ լինելով քաղաքի մթնոլորտային օդի աղտոտվածությամբ,

կարևորելով բնապահպանական ծրագրերի շարունակականությունը, ամբողջականությունն ու փոխկապակցվածությունը :

ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

1. «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին» ՀՀ օրենք,
2. ՀՀ Կառավարության «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից առաջարկվող բնապահպանական ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացման առաջնահերթությունները և դրանց ֆինանսավորման համամասնությունները ՀՀ Բնապահպանության նախարարության ու ՀՀ Առողջապահության նախարարության հետ համաձայնեցնելու կարգը հաստատելու մասին» 29.09.2002թ թիվ 1544-Ն որոշում,
3. Բժշկական թափոնների գործածությանը ներկայացվող հիգիենիկ և հակահամաճարակային պահանջներ № 2.1.3-3 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին ՀՀ ԱՆ 04.03.2008թ. № 03-Ն հրաման,
4. ՀՀ Կառավարության «Բնապահպանական ծրագրերի մշակման (նախագծման) կարգը հաստատելու մասին» 27.02.2014թ. թիվ 197-Ն որոշում,
5. «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենք,
6. Քաջարան քաղաքի կապիտալ զարգացման 2013-2016 թթ ծրագիր:

ԾՐԱԳՐԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ

Ծրագրի ռազմավարական նպատակը բնական էկոհամակարգերի պահպանությունը, բարելավումը և բնակչության էկոլոգիական անվտանգության ապահովումն է:

ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ, ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ, ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Նպատակ 1. Մթնոլորտային օդի բարելավում

Խնդիր 1 Քաղաքի տարածքի փոշու ծանրաբեռնվածության նվազեցում

Մթնոլորտային օդի աղտոտվածությունը բերում է շրջակա միջավայրի մյուս բաղադրիչների աղտոտման, իսկ աղտոտվածության բացասական ազդեցության հիմնական թիրախը,վերջին հաշվով, քաղաքի բնակչությունն է: Այս առումով մթնոլորտային օդի մաքրության պահպանությունը առանձնակի կարևորություն է ստանում:

Համայնքի մթնոլորտային օդը հիմնականում աղտոտվում է փոշով: Մթնոլորտային օդը փոշով աղտոտող հիմնական օբյեկտները ԶՊՄԿ արտադրամասերն են՝ բաց հանք, հանքաքարի ջարդման և տեղափոխման, խտանյութի չորացման արտադրամասեր, դատարկ ապարների թափուկավայրեր և այլն: Փոշու առաջացման աղբյուր են հանդիսանում նաև շինարարական (առավելապես արդյունաբերական) աշխատանքներն ու Երևան-Մեղրի միջպետական մայրուղին, որը քաղաքի տարածքով է անցնում:

Փոշու ծանրաբեռնվածությունը քաղաքի վրա մեծանում է նաև ԶՊՄԿ արտադրական հզորությունների պարբերական ընդլայնման, քաղաքի կառուցապատված հատվածի և ԶՊՄԿ արտադրամասերի միջև սանիտարական գոտու բացակայության, քաղաքին բաց հանքի աշխատանքային ճակատների մոտիկության պատճառներով: 2006-2007թթ. քաղաքապետարանի կողմից պատվիրված հետազոտություններով ամռան ամիսներին փոշու ծանրաբեռնվածությունը 1կմ^2 – ու վրա օրական 1-1,2 տ է գնահատվել: 2007թ. հետո հանքաքարի մշակման ծավալներն ավելացել են մոտ 2 անգամ: Փուշու ծանրաբեռնվածության անընդհատ աճը տեսանելի անգամ անզեն աչքով:

Փոշին նաև քաղաքում լայնորեն տարածված շնչառական ուղիների և ալերգիկ հիվանդությունների հիմնական պատճառներից մեկն է:

Փոշու դեմ պայքարը կարևորվում է նաև այն հանգամանքով, որ փոշին ծանր մետաղների տարրեր է պարունակում. առկա են նաև վտանգավորության 1-ին և 2-րդ դասի տարրեր:

Գործողություն 1. Քաղաքի ճանապարհների, փողոցների, հրապարակների և բակերի մաքրում փուշուց, ավազից, խճից, հողային զանգվածներից և այլ կուտակված ավելվածքներից:

- Վակուումային ավլող-մաքրող «փոշեկուլ» մեքենայի ձեռք բերում

Հիմնավորում

Քաղաքում փոշեճնշման աշխատանքներ կատարելու համար քաղաքապետարանը «Շրջակա միջավայրի և բնակչության առողջության պահպանության» ծրագրի շրջանակներում 2008թ. ձեռք է բերել ջրցան մեքենա: Մեքենայի շահագործումը զգալիորեն բարձրացրել է փոշու դեմ պայքարի արդյունավետությունը, բայց առկա խնդրին չի կարող վերջնական լուծում տալ: Մթնոլորտային օդի փոշով երկրորդային աղտոտումը էապես նվա-

զեցնելու կամ չեզոքացնելու համար արդիական վակուումային «փոշեկուլ» մեքենայի առկայությունը խիստ անհրաժեշտ է. քաղաքների օդի մաքրության համար պայքարի նորարարական մեթոդներից մեկը համարվում է սանիտարական մաքրումը «վակուումային» մաքրող (փոշեկուլ) մեքենաներով իրականացումը:

Արդյունք

Սանիտարական մաքրման աշխատանքների մեքենայացումը կնպաստի այդ աշխատանքների արդյունավետության բարձրացմանը, էապես կբարելավվեն քաղաքի սանիտարա-հիգիենիկ պայմանները: Մեքենան հնարավորություն կտա հավաքել և անվտանգ վայր տեղափոխել նաև աշնանը քաղաքի տարածքում թափված տերևները, որոնք մեծամասամբ հավաքվում և այրվում են, մթնոլորտային օդի աղտման նոր աղբյուր հանդիսանալով:

Համապատասխանությունը Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին՝ ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի պահանջներին.

Հանապատասխանում է Օրենքի 3-րդ հոդվածի ա) կետի *«շրջակա միջավայրի տեղական և տարածաշրջանային աղտոտվածության դեմ պայքարը, որը ներառում է մթնոլորտային օդի մաքրության պահպանության, ջրային ռեսուրսների (մակերևութային և ստորերկրյա) պահպանության, աղմուկի և վիբրացիայի դեմ պայքարի և ճառագայթահարման դեմ պաշտպանության հետ կապված աշխատանքները և գործողությունները (...)»* պարբերությանը:

Նպատակ 2. Բնապահպանական մշակույթի ձևավորում

Խնդիր 1. Էկոլոգիական կրթության զարգացում և տեղեկատվություն

Համայնքում էկոլոգիական կրթության զարգացումը քաղաքապետարանի կողմից իրականացվող էկոլոգիական քաղաքականության հիմնական բաղադրիչն է:

«Քաջարանի բնության և բնակչության առողջության պահպանություն» ծրագրի շրջանակներում էկոլոգիական գիտելիքների տարածման և էկոկրթության զարգացման նպատակներով համայնքի հանրակրթական դպրոցների ուսումնական պլաններում ընդգրկվել է «Քաջարան. բնությունը և էկոլոգիան» դպրոցական առարկան (8-9 դասարանների համար): Կազմվել է համապատասխան դասագիրք, մեթոդական ուղեցույց ուսուցիչների համար և ուսումնական դիտակտիկ նյութեր:Առարկայի դասավանդումը, հետագայում նաև այլ դասարանների ընդգրկմամբ, բարձր մակարդակով կազմակերպելու, դասընթացն ավելի գործնական, հաճելի ու գրավիչ դարձնելու համար Ծրագրի շրջանակներում դպրոցներում մասնագիտացված էկոլոգիական դասարան-լաբորատորիաներ են ստեղծվել, հագեցվել համապատասխան ուսումնական նյութերով ու սարքավորումներով: Դասարան-լաբորատորիաների ուսումնական արդիական տեխնիկական միջոցներով հագեցված լինելը համակողմանի ու արդյունավետ է դարձնում աշակերտների էկոլոգիական կրթության ու դաստիարակության կազմակերպումը:

Շրջակա միջավայրի պահպանության հետ կապված խնդիրների լուծումը հնարավոր է միայն իրազեկված և էկոլոգիական առնվազն նվազագույն գիտելիքներին տիրապետող հասարակության միջոցով:Էկոլոգիական կրթությունն ու դաստիարակությունը իրենց հաստատուն և անփոխարինելի տեղն ունեն էկոլոգիական կուլտուրայի ձևավորման,առողջ ապրելակերպի և էկոլոգիական անվտանգության ապահովման գործում:

Գործողություն 1. Քաջարանի դպրոցներում քաղաքապետարանի կողմից ստեղծված էկոլոգիայի լաբորատորիաների գործունեության ապահովում

- լաբորատոր նյութերի, պարագաների համալրում,
- ուսումնական դիտակտիկ նյութերի ձեռք բերում,
-դաշտային բանակումների և բնապահպանական ճամբարների կազմակերպում:

Գործողություն 2. Տեղեկատվական նյութերի հրատարակում

Հիմնավորում. «Քաջարան.բնությունը և էկոլոգիան» ուսումնական առարկայի դասավանդման ու դպրոցների էկոլոգիայի լաբորատորիաների ընթացիկ գործունեության ապահովումն իրականացնում է քաղաքապետարանը: Այս բնագավառում քաղաքապետարանի հանձն առած գործունեությունը լիովին համապատասխանում է «Ազգաբնակչության էկոլոգիական կրթության և դաստիարակության մասին», «Կրթության մասին», «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքների, ՄԱԿ-ի «ԵՏՀ Կրթություն հանուն կայուն զարգացման» ռազմավարության սկզբունքներին ու դրույթներին:

Արդյունք. Կապահովվի Ծրագրի շարունակականությունն ու անընդհատությունը:

Համապատասխանությունը «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի պահանջներին.

Հանապատասխանում է Օրենքի 3-րդ հոդվածի ա) կետի ***« շրջակա միջավայրի պահպանության վերաբերյալ տեղեկատվության տարածման կամ իրազեկման, էկոլոգիական կրթության գծով աշխատանքները և գործողությունները, բնապահպանությանը վերաբերող վերապատրաստման դասընթացների կազմակերպումը և ինստիտուցիոնալ ամրապնդումը»*** և Օրենքի 3-րդ հոդվածի ա) կետի ***«համայնքահեն բնապահպանական հասարակական կազմակերպություններին սույն կետում նշված միջոցառումների կատարման համար աջակցության ցուցաբերումը»*** պարբերություններին:

Նպատակ 3. Թափոնների կառավարման բարելավում

Խնդիր 1. Բժշկական թափոնների վնասազերծում

Բժշկական թափոնների խնդիրը հրատապ է ամբողջ աշխարհում: Հրատապությունը կայանում է ինչպես բժշկական թափոնների մեջ վտանգավոր թափոնների ծավալի մեծությունը, այնպես էլ բժշկական թափոնների քանակի ու տեսակային կազմի անընդհատ ավելացումը:

Բժշկական թափոնները վտանգ են ներկայացնում ոչ միայն հիվանդների կամ առողջապահական հաստատությունների աշխատակիցների, այլև շրջակա միջավայրի համար: Նույնիսկ բժշկական թափոնների թաղումը կամ այրումը չի կարող չեզոքացնել շրջակա միջավայրի վրա այդ թափոնների ունեցած բացասական ազդեցությունը:

Խնդրի լուծման միակ արդյունավետ տարբերակը հանդիսանում է բժշկական թափոնների վնասազերծումը ժամանակակից տեխնոլոգիաների և հատուկ սարքավորումների միջոցով, որոնք առավելագույն վարակազերծում են ապահովում և վերացնում կրկնակի օգտագործման հնարավորությունը: Այս սարքերի գործածությունը թույլ է տալիս բժշկական թափոնները դարձնել անվտանգ կենցաղային աղբ, որը հնարավոր է տեղադրել համայնքային աղբավայրերում:

Գործողություն 1. Քաջարանի բժշկական կենտրոնի բժշկական վտանգավոր թափոնների վնասազերծում

- **Քաջարանի բժշկական կենտրոնի համար բժշկական թափոններ վնասազերծող սարքավորման ձեռք բերում**

Հիմնավորում

2013թ. վերանորոգվել է Քաջարանի պոլիկլինիկայի մասնաշենքը, որտեղ կենտրոնացվել են հիվանդանոցային և պոլիկլինիկական ծառայությունները: Ծառայությունների կենտրոնացումը բացառում է քաղաքում ձևավորվող բժշկական թափոնների տեղափոխում կատարելու անհրաժեշտությունը, ինչը թափոնների վնասազերծումը ավելի կազմակերպված և արդյունավետ իրականացնելու հավելյալ հնարավորություն է ընձեռում:

Բժշկական կենտրոնի շենքը գտնվում է քաղաքի բնակելի խիտ կառուցապատված հատվածում, ինչն ավելի հրատապ է դարձնում կենտրոնի բժշկական թափոնների վնասազերծումը՝ բնակչության առողջության անվտանգությունն ապահովելու նկատառումներով:

Բժշկական կենտրոնի քաղաքի կետրոնում գտնվելու հանգամանքը և տարածքի փոքրությունը հնարավորություն չի տալիս թափոնների ժամանակավոր վնասազերծման համար թաղման հոր կառուցելու:

Հ.գ. 2015թ. Քաջարանի բժշկական կենտրոնում բուժվող բազմաթիվ հիվանդներ վարակվել են հեպատիտով:

Վտանգավոր թափոնների վերամշակումը, վնասազերծումը, պահպանումը, փոխադրումը և տեղադրումը «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն լիցենզավորման ենթակա գործունեություն է: Հետևաբար բժշկական թափոնների վնասազերծումը Քաջարանի բժշկական կենտրոնի կողմից կիրականացվի միայն համապատասխան լիցենզիայի առկայության դեպքում:

Արդյունք. Արդիական մեթոդներով կլուծվի Քաջարանի բժշկական կենտրոնում գոյացող վտանգավոր թափոնների վնասազերծման խնդիրը: Կնվազի ներհիվանդանոցային վարակների առաջացման հնարավորությունը՝ ապահովելով աշխատողների և հիվանդների անվտանգությունը, բարձրացնելով բուժհաստատության աշխատանքի որակը: Կբացառվի վտանգավոր թափոնների բացասական ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա և բնակիչների առողջության վրա::

Համապատասխանությունը «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի պահանջներին.

Համապատասխանում է Օրենքի 3-րդ հոդվածի բ) կետի *«- առողջապահության բնագավառում լիազորված պետական մարմնի հետ համաձայնեցված այլ համապատասխան միջոցառումներ»* պարբերությանը:

ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Ծրագրի իրականացումը թույլ կտա ապահովել իրականացված բնապահպանական ծրագրերի անընդհատությունը և շարունակականությունը, կբարձրացնի էկոլոգիական կրթության զարգացման համար ներդրված միջոցների արդյունավետությունը և կբարելավի քաղաքի էկոլոգիական պայմանները: Ծրագիրը կնպաստի նաև համայնքային և պետության կողմից տրամադրվող միջոցների, ՀՀ –ում գրանցված միջազգային, հումանիտար, ոչ կառավարական և այլ կազմակերպությունների հնարավորությունների առավել նպատակային և արդյունավետ օգտագործմանը՝ քաղաքի առջև ծառացած էկոլոգիական խնդիրների լուծման նպատակով:

Համայնքի ղեկավար՝ Վ.Գևորգյան

Համաձայնեցված է

ՀՀ Առողջապահության նախարար
Ա. Մուրադյան

„27" հոկտեմբեր 2015թ.

Հավելված

<< Քաջարանի բնության և բնակչության
առողջության պահպանման>> 2016թ. ծրագրի

Քաջարան քղաքի 2016թ. բնապահպանական և առողջապահական ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացման առաջնայնությունները և դրանց ֆինանսավորման համամասնությունները

Համաձայնեցված է

ՀՀ բնապահպանության նախարար

_____ Ա. Գրիգորյան

«28» հուլիսի 2015թ.

Հավելված

Քաջարան համայնքի 2016թ.
բնապահպանական ծրագրի

Քաջարան համայնքի 2016 թվականի բնապահպանական ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացման առաջնայնությունները և դրանց ֆինանսավորման համամասնությունները

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

Հաստատում եմ

Քաջարան քաղաքի շրջակա միջավայրի և բնակչության առողջության պահպանման 2016 թվականի ծրագրի

Քաղաքապետ Վ.Գևորգյան

ածողական, հազար դրամ

	Ծրագրի ոլորտը և միջոցառումների անվանումները	Միջոցառումների հիմնական ցուցանիշներ					Ֆինանսավորման ծավալները			Ծանոթություն
		Կատարման ժամկետ	Չափի միավոր	Միավորի արժեքը	Քանակ	Ընդհանուր գումար	Վեց ամիս	Ինը ամիս	Տարի	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ						13250,0	4800,0	12350,0	13250,0	
1	Քաղաքի տարածքի փոշու ծանրաբեռնվածության նվազեցում									2007թ. իրականացված հետազոտություններով ամռան ամիսներին փոշու ծանրաբեռնվածությունը 1կմ² – ու վրա օրական 1-1,2 տ է գնահատվել: 2007թ. հետո ԶՊՄԿ արտադրական ծավալները ավելացել են մոտ 2 անգամ: Փոշին ծանր մետաղների տարրեր է պարունակում. առկա են նաև վտանգավորության 1-ին և 2-րդ դասի տարրեր: Քաղաքների օդի մաքրության համար պայքարի նորարարական մեթոդներից մեկը համարվում է քաղաքի սանիտարական մաքրումը «վակուումային» մաքրող (փոշեկուլ) մեքենաներով իրականացումը: Սանիտարական մաքրման աշխատանքների մեքենայացումը կնպաստի այդ աշխատանքների արդյունավետության բարձրացմանը, էապես կբարելավվեն քաղաքի սանիտարա-հիգիենիկ պայմանները: Մեքենան հնարավորություն կտա հավաքել և անվտանգ վայր տեղափոխել նաև աշնանը քաղաքի տարածքում թափված տերևները, որոնք մեծամասամբ հավաքվում և այրվում են, մթնոլորտային օդի աղտման նոր աղբյուր հանդիսանալով:
1.1	Վակուումային ավլող-մաքրող «փոշեկուլ» ավտոմեքենայի ձեռք բերում	2-րդ եռ.	հատ	11000,0	1	11000,0	4000,0	11000,0	11000,0	

2	Էկոլոգիական կրթության զարգացում և տեղեկատվություն					2250,0	800,0	1350,0	2250,0	«Քաջարան.բնությունը և էկոլոգիան» ուսումնական առարկայի դասավանդման ու դպրոցների էկոլոգիայի լաբորատորիաների ընթացիկ գործունեության ապահովումը իրականացնում է քաղաքապետարանը: Այս բնագավառում քաղաքապետարանի հանձն առած գործունեությունը լիովին համապատասխանում է «Ազգաբնակչության էկոլոգիական կրթության և դաստիարակության մասին»,«Կրթության մասին», «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքների, ՄԱԿ-ի «ԵՏՀ Կրթություն հանուն կայուն զարգացման» ռազմավարության սկզբունքներին ու դրույթներին:
2.1	Քաղաքի դպրոցների էկոլոգիայի լաբորատորիաների գործունեության ապահովում	1-4 եռ.	լաբորատորիա	500,0	2	1000,0	500,0	750,0	1000,0	
2.1.1	*Թեստային անալիզների համար քիմիական նյութերի ձեռք բերում*	*2 -3 եռ.*	*լրակազմ*	*100,0*	*2*	*200,0*	*100,0*	*200,0*	*200,0*	
2.1.2	*<<Քաջարան. բնությունը և էկոլոգիան>> ուսումնական առարկայի համար թեմատիկ, կիսամյակային գրավորների և աշխատանքային տետրերի տպագրում*	*2-րդ եռ.*	*հատ*	*1,5*	*100*	*150,0*	*150,0*	*150,0*	*150,0*	
2.1.3	*Շարժական ինտերնետ կապի ծառայության ձեռք բերում*	*1-4 եռ.*	*2 մոդեմ*	*70,0*	*2*	*140,0*	*70,0*	*105,0*	*140,0*	
2.1.4	*Լաբորատորիայի համակարգչային և էլեկտրոնային տեխնիկայի ծրագրային և տեխնիկական սպասարկման ծառայությունների ձեռք բերում*	*1-4 եռ.*	*պլանային սպասարկում*	*15,0*	*4*	*60,0*	*30,0*	*45,0*	*60,0*	
	Սարքավորումների համար լրակազմի ձեռք բերում(քարթրիջների լիցքավորում, էլեկտրական մարտկոցների, մեկանգամյա օգտագործման ինդիկատորների, ձեռք բերում)	*1-4 եռ*	*լաբորատորիա*	*60,0*	*2*	*120,0*	*60,0*	*90,0*	*120,0*	
	Արշավների, էքսկուրսիաների և դաշտային աշխատանքների կազմակերպում դպրոցների էկոլոգիայի խմբակների մասնակիցների համար	*2-3 եռ.*	*աշակերտ*	*1,1*	*30,0*	*330,0*	*90,0*	*160,0*	*330,0*	
2.2	Ուսումնական նյութերի և սարքավորումների ձեռք բերում	3 եռ	լաբորատորիա	425,0	2	950,0	300,0	600,0	950,0	
2.2.1	*Եղանակի դիտարկման դպրոցական սարքավորումների հավաքածուի ձեռք բերում*	*3-րդ եռ.*	*հավաքածո*	*425,0*	*2*	*425,0*	*300,0*	*600,0*	*950,0*	
2.3	Տեղեկատվական և ճանաչողական նյութերի հրատարակում	3-4 եռ.	անուն* օրինակ	100,0	3	300,0	----	----	300,0	

2.3.1	*Քաջարանի շրջակայքում հանդիպող ՀՀ Բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված բույսերի դաշտային ուղեցույց*	*3-4 եռ.*	*օրինակ*	*2,0*	*50*	*100,0*	---	---	*100,0*	
2.3.2	*Քաջարանի շրջակայքում հանդիպող ՀՀ Կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված կենդանիների դաշտային ուղեցույց*	*3-4 եռ.*	*օրինակ*	*2,0*	*50*	*100,0*	---	---	*100,0*	
	Քաջարանի շրջակայքում հանդիպող ուտելու վայրի խոտաբույսերի դաշտային ուղեցույց	*3-4 եռ.*	*օրինակ*	*2,0*	*50*	*100,0*	---	---	*100,0*	
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ						3250,0	---	3250,0	3250,0	
3	Բժշկական թափոնների վնասազերծում					3250,0	---	3250,0	3250,0	Բժշկական կենտրոնի շենքը գտնվում է քաղաքի բնակելի խիտ կառուցապատված հատվածում, ինչն ավելի հրատապ է դարձնում կենտրոնի բժշկական թափոնների վնասազերծումը՝ բնակչության առողջության անվտանգությունը ապահովելու նկատառումներով: Արդիական մեթոդներով կլուծվի Քաջարանի բժշկական կենտրոնում գոյացող վտանգավոր թափոնների վնասազերծման խնդիրը: Կնվազի ներհիվանդանոցային վարակների առաջացման հնարավորությունը՝ ապահովելով աշխատողների և հիվանդների անվտանգությունը, բարձրացնելով բուժհաստատության աշխատանքի որակը: Կբացառվի վտանգավոր թափոնների բացասական ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա և բնակիչների առողջության վրա::
3.1	Բժշկական թափոնների վնասազերծման սարքի ձեռք բերում Քաջարանի բժշկական կենտրոնի համար *Սարքի տեսակի և ներկայացվող տեխնիկական պահանջների մասին բացատրագիրը կցվում է Հավելվածին*	3-րդ եռ.	հատ	3250,0	1	3250,0	---	3250,0	3250,0	**<u>Բժշկական թափոնների վնասազերծման գործունեությունը Քաջարանի բժշկական կենտրոնի կողմից կիրականացվի միայն համապատասխան լիցենզիայի առկայության պայմաններում:</u>**
ԸՆԴԱՄԵՆԸ այդ թվում						16500,0	4800,0	15600,0	16500,0	
կապիտալ ծախսեր						14250,0	4000,0	14250,0	14250,0	
վարչական ծախսեր						2250,0	800,0	1350,0	2250,0	

Համաձայնեցված է
ՀՀ առողջապահության նախարար
Ա. Մուրադյան ______________
«12» ____08____ 2016թ.

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ 1
ՀՀ բնապահպանության նախարարության հետ
27 հուլիսի2015թ. համաձայնեցված Քաջարան քաղաքի
շրջակա միջավայրի և բնակչության առողջության
պահպանման 2016թ ծրագրի հավելվածի

Քաջարան քաղաքի 2016թ. բնապահպանական և առողջապահական ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացման առաջնայնությունները և դրանց ֆինանսավորման համամասնությունները՝Քաջարանի քաղաքային համայնքի ավագանու 18.07.2016թ. 21-Ա որոշմամբ հաստատված փոփոխություններով

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

Համայնքի ղեկավար _____ Վ.Գևորգյան

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

Քաջարան քաղաքի շրջակա միջավայրի և բնակչության առողջության պահպանման 2016 թվականի ծրագրի՝ Քաջարանի քաղաքային համայնքի ավագանու 18 հուլիսի 2016թ. թիվ 21-Ա որոշմամբ հաստատված փոփոխություններով

	Ծրագրի ոլորտը և միջոցառումների անվանումները	Միջոցառումների հիմնական ցուցանիշներ					Ֆինանսավորման ծախսերը			Ծանոթություն
		Կատարման ժամկետ	Չափի միավոր	Միավորի արժեքը	Քանակ	Ընդհանուր գումար	Վեց ամիս	Ինը ամիս	Տարի	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ						15950,0	1500,0	8200,0	15950,0	
1	Քաղաքի տարածքի փոշու ծանրաբեռնվածության նվազեցում					13000,0	1000,0	6500,0	13000,0	2007թ. իրականացված հետազոտություններով ամռան ամիսներին փոշու ծանրաբեռնվածությունը 1կմ² – ու վրա օրական 1-1,2 տ է գնահատվել: 2007թ. հետո ՀՊՄԿ արտադրական ծավալները ավելացել են մոտ 2 անգամ: Փոշին ծանր մետաղների տարրեր է պարունակում. առկա են նաև վտանգավորության 1-ին և 2-րդ դասի տարրեր: Քաղաքների օդի մաքրության համար պայքարի նորարարական մեթոդներից մեկը համարվում է քաղաքի սանիտարական մաքրումը «վակուումային» մաքրող (փոշեկուլ) մեքենաներով իրականացումը: Սանիտարական մաքրման աշխատանքների մեքենայացումը կնպաստի այդ աշխատանքների արդյունավետության բարձրացմանը, էապես կբարելավվեն քաղաքի սանիտարա-հիգիենիկ պայմանները: Մեքենան հնարավորություն կտա հավաքել և անվտանգ վայր տեղափոխել նաև աշնանը քաղաքի տարածքում թափված տերևները, որոնք մեծամասամբ հավաքվում և այրվում են, մթնոլորտային օդի աղտման նոր աղբյուր հանդիսանալով:
1.1	*Վակուումային ավլող-մաքրող «փոշեկուլ» ավտոմեքենայի ձեռք բերում*	*2-րդ եռ.*	*հատ*	*13000,0*	*1*	*13000,0*	*1000,0*	*6500,0*	*13000,0*	

2	Մակերևութային ջրերի աղտոտման սահմանափակում					490,0	---	490,0	490,0	Տեխնիկական բնութագիրը կցվում է
2.1	*Կեղտաջրի սուզապոմպի ձեռք բերում*	*3 եռ.*	*հատ*	*490,0*	*1*	*490,0*	*---*	*490,0*	*490,0*	
3	Քաղաքային լուսավորության համակարգի էներգաարդյունա-վետ արդիականացում					210,0	---	210,0	210,0	Ծախսը սահմանված է «ՀՀ պետական կա-բիքների համար շին. նյութերի, կոնտրուկցիաների, պատրաստվածքների կողմնորոշիչ գների ինֆոր-մացիոն տեղեկագրի» առաջարկած գներով
3.1	*Փողոցային լուսավորության համար սյուների ձեռք բերում*	*3 եռ.*	*հատ*	*35,0*	*6*	*210,0*	*---*	*210,0*	*210,0*	*Տեխնիկական բնութագիրը կցվում է*
4	Էկոլոգիական կրթության զարգացում և տեղեկատվություն					2250,0	500,0	1000,0	2250,0	«Քաջարան.բնությունը և էկոլոգիան» ուսում-նական առարկայի դասավանդման ու դպրոցների էկոլոգիայի լաբորատորիաների ընթացիկ գործու-նեության ապահովումը իրականացնում է քաղա-քապետարանը: Այս բնագավառում քաղաքապե-տարանի հանձն առած գործունեությունը լիովին համապատասխանում է «Ազգաբնակչության էկո-լոգիական կրթության և դաստիարակության մա-սին»,«Կրթության մասին», «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին» ՀՀ օրենք-ների, ՄԱԿ-ի «ԵՏՀ Կրթություն հանուն կայուն զարգացման» ռազմավարության սկզբունքներին ու դրույթներին:
4.1	*Քաղաքի դպրոցների էկոլոգիայի լաբորատորիաների գործունեության ապահովում*	*1-4 եռ.*	*լաբորա տորիա*	*500,0*	*2*	*1000,0*	*400,0*	*500,0*	*1000,0*	
4.2	*Ուսումնական նյութերի և սարքավորումների ձեռք բերում*	*3 եռ*	*լաբորա տորիա*	*225,0*	*2*	*450,0*	*----*	*---*	*450,0*	
4.3	*Տեղեկատվական և ճանաչողական նյութերի հրատարակում*	*3-4 եռ.*	*անուն* օրինակ*	*100,0*	*3*	*300,0* +	*----*	*----*	*300,0*	
4.4	*«Քաջարան քաղաքում պլաստիկ թափոնների հավաքման համար աղբամանների տեղադրում և հանրային իրազեկման հզորացում» ծրագրի շրջանակներում իրականացվող միջոցառումներ*	*2-3 եռ*				*500,0* -90.000	*100,0*	*500,0*	*500,0*	ԱՄՆ ՄԶԳ «Գործընկերություն հանուն գյու-ղական համայնքների բարգավաճման» ծրագրի հետ համագործակցությամբ իրականացվող միջո-ցառումներն իրենց մեջ ներառում են՝ տեղեկա-տվական թերթիկների տպագրություն, սեմինարի կազմակերպում, աղբամանների տեղադրում:
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ						550,0	---	550,0	550,0	
5	Աջակցություն Քաջարանի բժշկական կենտրոնին					550,0	---	550,0	550,0	Գնանշման համար հիմք են հանդիսացել բժշ-կական գույքի և սարքավորումների ներմուծմամբ և վաճառքով զբաղվող կազմակերպությունների ա-ռաջարկած գնացուցակները http://unimed.am/, http://medtechnicaplus.am/ Տեխնիկական բնութագիրը կցվում է
5.1	*Բժշկական գործիքների և սարքերի ձեռք բերում*	*3-րդ եռ.*	*հատ*	*3250,0*	*1*	*550,0*	*---*	*550,0*	*550,0*	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ						16500,0	1500,0	8750,0	16500,0	
կապիտալ ծախսեր						14250,0	1000,0	7750,0	14250,0	
վարչական ծախսեր						2250,0	500,0	1000,0	2250,0	

Համաձայնեցված է

ՀՀ բնապահպանության նախարար

_______________Ա. Գրիգորյան

«05» հոկտեմբերի 2016թ.

Փոփոխություն N 1

Քաջարան համայնքի 2016թ.
բնապահպանական ծրագրի հավելվածի

Քաջարան համայնքի 2016 թվականի բնապահպանական ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացման առաջնայնությունները և դրանց ֆինանսավորման համամասնությունները